

2025

Enquête onder het internetpanel
**Klimaatbestendige
woonomgeving**

Colofon

Datum: juli 2025
In opdracht van: Ruimtelijk domein, team programmering en planning
Uitgave van: Team Beleidsonderzoek en informatiemanagement
gemeente Purmerend
beleidsonderzoek@purmerend.nl
Digitale rapportage: www.purmerend.nl/stadsgegevens

Inhoud

Samenvatting en conclusie	5
Inleiding	9
1. Verantwoordelijke(n) klimaatadaptatie, verwachte gevolgen van klimaatverandering	11
2. Ervaren problemen	15
3. Uitspraken over klimaatadaptatie	21
4. Maatregelen tuin en woning	27
5. Investerings gemeente, informatiebehoefte en tips	33
6. Bijlage	39

Samenvatting en conclusie

Inleiding

Aanleiding en doel

In 2016 en 2020 is onder het internetpanel onderzoek gedaan naar hoe men denkt over klimaatadaptatie: het aanpassen van de woonomgeving aan de gevolgen van klimaatverandering. Om de ontwikkeling hiervan te volgen is in 2024 een gedeeltelijke herhaling van het onderzoek uit 2020 uitgevoerd. Tevens is een aantal nieuwe vragen toegevoegd. Het doel van dit onderzoek is het meten van bewustwording van de te verwachte gevolgen van klimaatverandering en de bereidheid van inwoners hiertegen maatregelen te nemen.

De resultaten van het onderzoek zal de opdrachtgever gebruiken in het communicatietraject, dat gericht zal zijn op klimaatadaptatie bewustwording. De resultaten worden ook gebruikt om te bepalen welke acties de gemeente kan opzetten om inwoners te ondersteunen in het nemen van maatregelen.

Methode en respons

Onder het Purmerends internetpanel is een digitale enquête uitgezet. De enquête is 14 november 2024 verstuurd aan de 2.631 bestaande leden van het internetpanel. 62% van de leden heeft de enquête ingevuld. Gelijktijdig met deze enquête liep de jaarlijkse panelwerving. Dit leverde 572 extra respondenten op voor dit onderzoek. In totaal deden 2.201 inwoners mee.

Vergelijking met 2020 en de fusie met de Beemster

Het belangrijkste doel van het onderzoek is het monitoren van de houding van inwoners tegenover klimaatbestendig maken van de woonomgeving. Dit onderzoek is ook in 2016 en 2020 gehouden. De voormalige gemeente Purmerend was toen nog niet gefuseerd met de gemeente Beemster. Dit betekent dat vergelijkingen in de tijd alleen voor de voormalige gemeente Purmerend kunnen worden gemaakt.

Hoofdstuk 1. Wie is verantwoordelijk en verwachte gevolgen klimaatverandering

- Acht van de tien inwoners (84%) vinden dat de gemeente verantwoordelijk is voor het klimaatbestendig maken van de stad. 79% noemt andere overheden. Samengenomen vindt 96% dat de overheid verantwoordelijk is. Daarnaast vindt 55% ook particulieren en 49% het bedrijfsleven hiervoor verantwoordelijk. Er is hierin weinig veranderd sinds 2020.
- Van de 7 genoemde gevolgen van klimaatverandering achten de inwoners het vooral waarschijnlijk dat in gemeente Purmerend zal voorkomen: lokaal wateroverlast door hevige regenval (66%) en toenemende gezondheidsklachten door hoge temperaturen (52%). In 2020 was dit hetzelfde. Wel is het percentage dat lokaal wateroverlast (zeer) waarschijnlijk acht gestegen en het percentage dat gezondheidsklachten door hittestress (zeer) waarschijnlijk acht gedaald sinds 2020. Op de derde plaats staat verzakken van gebouwen en wegen door bodemdaling (47%). Van het uitvallen van stroom door hitte of wateroverlast verwacht men in 2024 veel vaker dan in 2020 dat dit zal voorkomen. Ongeveer een derde acht dit (zeer) waarschijnlijk; een stijging met 13 procentpunt sinds 2020; van 19% naar 32%.

Het minst waarschijnlijk acht men overstroming door zeespiegelstijging (26%). Wel is ook dit percentage is gestegen sinds 2020. Twee van de genoemde gevolgen vindt men in 2024 minder vaak (zeer) waarschijnlijk dan in 2020: toenemende gezondheidsklachten bij mensen en dieren door hogere temperaturen (gedaald met 6 procentpunt naar 53%) en watertekort door langdurige droogte (8 procentpunt gedaald naar 36%)

Hoofdstuk 2. Ervaren problemen klimaatverandering

In 2024 is voor de eerste keer gevraagd welke problemen die samenhangen met klimaatverandering men ervaart. Er is gevraagd naar de volgende 6 problemen: watertekort, gezondheidsklachten door hogere temperaturen, schade aan wegen/gebouwen door bodemdaling, langdurige droogte, verhoogde energiekosten door hitte en wateroverlast door hevige regenval.

- 59% heeft 1 of meer problemen ervaren. Hoe jonger men is, hoe meer men problemen heeft ervaren: van de 18-29 jarigen ervoer 77% 1 of meer problemen; van de 65 plussers 45%. Van de wijken is in Gors dit percentage het laagst: 51%. In Purmer-Noord en Centrum is het percentage het hoogst (resp. 67% en 65%).
- Wateroverlast door hevige regenval wordt het meest genoemd (31%). Tussen de wijken loopt dit uiteen van 22% in Weidevenne tot 37% in Centrum. Verhoogde energiekosten door hitte en langdurige droogte staan op de gedeelde tweede plaats (respectievelijk 17% en 16%). Op de derde plaats staat schade aan wegen/gebouwen door bodemdaling (13%). Gezondheidsklachten door hogere temperaturen wordt door 8% genoemd en watertekort door 3%. In Weidevenne heeft men het meest watertekort (8%) en het minst wateroverlast (22%) ervaren. In de Beemster heeft men relatief veel langdurige droogte ervaren (27%).
- Bezien naar leeftijd is het met name opvallend dat er geen verschil is in de mate waarin men gezondheidsproblemen door hogere temperaturen heeft ervaren. Je zou verwachten dat dit hoger zou liggen onder ouderen. Watertekort en verhoogde energiekosten door hitte zijn meer ervaren door 18-29 jarigen. Langdurige droogte is meer ervaren door 30-64 jarigen; 19%. Wateroverlast is het meest ervaren door 18-49 jarigen; ca 38%.

Hoofdstuk 3. Uitspraken

Aan het internetpanel zijn 7 uitspraken voorgelegd die te maken hebben met klimaatadaptatie en de houding die men tegenover klimaatadaptatie heeft.

- Dat het onderwerp sterk leeft, is te zien aan het feit dat zeven op de tien inwoners het (helemaal) eens zijn met de uitspraak *Ik maak mij zorgen over de gevolgen van klimaatverandering*. Dit is sinds 2020 niet veranderd. Ook vinden 6 op de 10 (58%) het terecht dat er aandacht is voor klimaatverandering en de gevolgen daarvan. Ruim de helft (54%) vindt dat het eigen gedrag invloed heeft op klimaat. Wel is sinds 2020 het aandeel dat vindt dat er teveel aandacht is voor klimaatverandering en het percentage dat vindt dat het eigen gedrag geen invloed heeft op het klimaat, gestegen (met 8 respectievelijk 5 procentpunt, beide 22% in 2024).
- Slechts 15% is voorbereid op langdurige stroomuitval. Dit percentage is wel iets (4 procentpunt) gestegen sinds 2020. In Wheermolen is men meer dan in de overige wijken voorbereid op langdurige stroomuitval: 19%.

Hoofdstuk 4. Maatregelen tuin en woning

Ruim de helft van de inwoners (54%) weet welke maatregelen men kan treffen om de eigen omgeving (meer) klimaatbestendig te maken.

De tuin bij de woning

- 83% van de inwoners heeft een tuin; van de tuinen is 16% minder dan 25% bestraat. 30% is meer dan de helft bestraat. Voor Weidevenne geldt dit het meest: 48%. Het aandeel van de tuinen dat bestraat is, is licht afgenomen sinds 2020; het aandeel dat meer dan 50% is bestraat, is afgenomen met 7 procentpunt.
- Er is gevraagd naar 4 maatregelen die men kan nemen om de tuin meer klimaatbestendig te maken. 51% heeft stenen in de tuin vervangen door groen en 22% wil dit doen: samen 73%. Het vervangen van stenen door waterdoorlatende bodembedekking zoals grind is iets minder populair dan vervangen door groen; 57% heeft dit gedaan (33%) of wil dit doen (24%). Het percentage dat stenen/tegels in de tuin heeft vervangen door groen en/of door waterdoorlatende verharding is gestegen sinds 2020. Het vervangen door groen is met 5 procentpunt gestegen naar 49% en vervangen door waterdoorlatende verharding met 4 procentpunt naar 30%.
- 49% heeft al hoogteverschillen voor betere afwatering en 17% wil dit (meer) doen; samen 66%. 30% vangt regenwater op of wil dit gaan doen (42%); samen 72%.
- Inwoners met een tuin die voor meer dan helft bestraat is, zijn minder bereid tot het nemen van de vier genoemde maatregelen.

Maatregelen aan de woning

- Veruit de meest populaire maatregel is (extra) zonwering; 61% heeft dit en 21% wil dit (meer) doen; samen 81%. Beide andere maatregelen heeft of wil ongeveer een derde: 16% heeft al maatregelen genomen om het huis tegen overstromingen te beschermen en 20% wil dit doen. 9% heeft een geveltuin, groene gevel en/of groen dak en 27% wil dit (meer) doen.
- Het percentage met geveltuin, groene gevel of groen dak is sinds 2020 gestegen van 4% naar 9%.

Hoofdstuk 5. Investerings gemeente, informatiebehoefte en tips

Investerings door gemeente

De helft vindt het zeer belangrijk dat de gemeente investeert in klimaatbestendig maken van de woonomgeving, 38% vindt dit belangrijk. Samen maakt dit 89%. Deze vraag was nieuw in 2024.

Informatiebehoefte

In 2024 is voor het eerst gevraagd: *Zou u meer informatie willen hebben over wat er allemaal mogelijk is op het gebied van het klimaatbestendig maken van uw woonomgeving? En hoe u dit kunt aanpakken?* Hierop antwoordt 28% dat men voldoende informatie heeft en 15% dat men hierin geen interesse heeft.

41% wil meer informatie; deze respondenten konden hier een eigen antwoord invullen. Bewoners van koopwoningen hebben meer behoefte aan informatie (43%) dan huurders (31%). En bewoners van eengezinswoningen hebben meer behoefte eraan (42%) dan bewoners van meergezinswoningen (32%). Hetzelfde geldt voor inwoners met een tuin bij de woning: 42% van hen wil meer informatie versus 33% van inwoners zonder tuin.

495 respondenten hebben hier een antwoord ingevuld. Alle onderwerpen uit de enquête worden hier genoemd. Het meest genoemd zijn antwoorden rond water, zoals het beperken van wateroverlast. Alle antwoorden zijn aan de opdrachtgever verstrekt. Deze zal de antwoorden nader bekijken en voor zover mogelijk actie ondernemen.

Tips

De laatste vraag was: Heeft u ideeën/tips voor de gemeente over hoe zij bewoners beter kan betrekken bij het klimaatbestendig maken van de woonomgeving? 27% heeft tips of ideeën. De antwoorden zijn over het algemeen zeer uitgebreid. Alle tips zijn aan de opdrachtgever verstrekt om verder uit te werken.

Conclusie

- Net als in 2020 vindt men de overheid de belangrijkste verantwoordelijke voor het klimaatbestendig maken van de woonomgeving; 83% vindt dat de gemeente hiervoor (mede-) verantwoordelijk is.
- Vrijwel iedereen (89%) vindt het (zeer) belangrijk dat de gemeente investeert in het klimaatbestendig maken van de woonomgeving. De helft vindt het zelfs zeer belangrijk.
- Van de verwachte gevolgen van klimaatverandering is het uitvallen van stroom door hitte of wateroverlast het sterkst gestegen. Ook de verwachting van lokaal wateroverlast door hevige regenval, verzakken van gebouwen en wegen door bodemdaling en overstrooming door zeespiegelstijging zijn gestegen. De verwachting van toenemende gezondheidsklachten door hogere temperaturen en watertekort door langdurig droogte zijn gedaald.
- Naast verwachte gevolgen is in 2024 voor het eerst is gevraagd naar problemen die men heeft ervaren. Wateroverlast door hevige regenval wordt het meest genoemd: door 31%. Verhoogde energiekosten door hitte en langdurige droogte staan op de gedeelde tweede plaats (respectievelijk 17% en 16%). Op de derde plaats staat schade aan wegen/gebouwen door bodemdaling (13%). Gezondheidsklachten door hogere temperaturen wordt door 8% genoemd en watertekort door 3%.
- Opvallend: de verwachting van stroomuitval door klimaatgevolgen is sterk gestegen naar 32%. Toch is slechts 15% voorbereid op langdurige stroomuitval. Dit percentage is wel iets gestegen sinds 2020, maar veel minder dan de verwachting dat dit gaat voorkomen.
- Net als in 2020 maken 7 van de 10 inwoners zich zorgen over het klimaat.
- Het percentage dat het oneens is met de uitspraken *Ik vind dat er te veel aandacht is voor klimaatverandering en de gevolgen daarvan* en *Mijn eigen gedrag heeft geen invloed op het klimaat*, is gedaald. Dit lijkt te wijzen op een iets verminderd klimaatbewustzijn dan in 2020. Of men is de aandacht 'moe'.
- Het aandeel van tuinen dat is bestraat, is licht afgenomen sinds 2020. Het percentage dat stenen/tegels in de tuin heeft vervangen door groen en/of door waterdoorlatende verharding is gestegen.
- Inwoners van wie de tuin voor meer dan 50% bestraat is, zijn minder bereid maatregelen te nemen zoals stenen vervangen door groen.
- Van de maatregelen aan de woning is het aandeel dat al zonwering heeft, gestegen naar 61%. Het aandeel dat een geveltuin, groene gevel of groen dak heeft, is gestegen naar 9%. En het aandeel dat maatregelen wil nemen tegen overstroomingen is gestegen naar 21%.

Inleiding

Aanleiding

In 2016 en 2020 is onder het internetpanel onderzoek gedaan naar hoe men denkt over de klimaatadaptatie: het aanpassen van de woonomgeving aan de gevolgen van klimaatverandering. Om de ontwikkeling te volgen is in 2024 een gedeeltelijke herhaling van het onderzoek uit 2020 uitgevoerd. Tevens is een aantal nieuwe vragen toegevoegd.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is het meten van bewustwording van de te verwachte gevolgen van klimaatverandering en de bereidheid van inwoners maatregelen te nemen in verband hiermee.

- De resultaten van het onderzoek zullen worden gebruikt in het communicatietraject, dat gericht zal zijn op klimaatadaptatie bewustwording.
- De resultaten worden ook gebruikt om te bepalen welke acties op te zetten om inwoners te ondersteunen in het nemen van maatregelen.

2.201 inwoners deden mee aan het onderzoek

De enquête is 14 november 2024 per e-mail verstuurd aan 2.631 leden van het internetpanel van de gemeente Purmerend. 1.629 leden hebben de online-vragenlijst ingevuld; hetgeen een respons is van 62%.

Gelijktijdig met deze enquête liep de jaarlijkse panelwerving. Daarvoor zijn 6.139 inwoners per brief uitgenodigd om lid te worden van het internetpanel. Voor de enquête klimaatbestendige woonomgeving leverde de werving 572 nieuwe respondenten op. Deze respons was iets hoger dan verwacht.

In totaal deden 2.201 inwoners mee aan de enquête. Deze respons is voldoende om betrouwbare antwoorden te geven op de onderzoeksvragen.

Figuur 1 Respons enquête klimaatbestendige woonomgeving 2024

bron	uitgenodigd	enquête ingevuld	respons-percentage
bestaand panel	2631	1629	62%
werving 2024	6139	572	9%
totaal		2201	

Weging

De antwoorden van de panelleden zijn gewogen naar leeftijd, wijk en geslacht. Dit is gedaan om de verdeling over de leeftijden en de spreiding over de wijken zoveel mogelijk in overeenstemming te brengen met de werkelijke verhoudingen in de gemeente.

Vraagstelling

In het onderzoek is gevraagd:

- Wie verantwoordelijk is voor het klimaatbestendig maken van de stad. In 2024 is de antwoordcategorie overheden gesplitst in gemeente en overige overheden.
- Welke gevolgen van klimaatverandering men nu en in de toekomst merkbaar acht in de gemeente.

- Reactie op uitspraken over klimaatverandering en de effecten daarvan.
- Reactie op uitspraken over klimaatbestendigheid; welke maatregelen genomen kunnen worden.
- Of men een tuin bij de woning heeft en welk aandeel van de eigen tuin bestraat is.
- Bereidheid tot het nemen van maatregelen om de tuin klimaatbestendiger te maken.
- Bereidheid tot het nemen van maatregelen om de woning klimaatbestendiger te maken.
- Hoe belangrijk vindt men de inzet van de gemeente?
- Over welke onderwerpen wil men meer informatie?
- Heeft men ideeën/tips voor de gemeente over hoe zij bewoners beter kan betrekken bij het klimaatbestendig maken van de woonomgeving?

Vergelijking met eerdere peiljaren; fusie met gemeente Beemster in 2022

Een belangrijk doel van het onderzoek is het monitoren van de houding van inwoners tegenover het klimaatbestendig maken van de woonomgeving. Dit onderzoek is ook in 2016 en 2020 gehouden. De voormalige gemeente Purmerend was toen nog niet gefuseerd met de gemeente Beemster. Dit betekent dat vergelijkingen in de tijd alleen voor de voormalige gemeente Purmerend kunnen worden gemaakt. Vergelijkingen in dit rapport gaan voornamelijk over 2020. Voor vergelijkingen tussen 2020 en 2016 verwijzen wij naar de rapportage uit 2020.

In de vragenlijst van 2020 werd gesproken over stad in plaats van woonomgeving: *Wie is volgens u verantwoordelijk voor het klimaatbestendig maken van de stad?* Door de fusie met de Beemster kunnen we de gemeente geen stad meer noemen. *De stad* is daarom vervangen door *de woonomgeving*. In dit rapport gebruiken we alleen de formulering uit 2024; de woonomgeving.

Leeswijzer

- In het rapport zijn percentages **afgerond**. Wanneer we percentages met cijfers achter de komma presenteren, suggereren we een nauwkeurigheid die er in werkelijkheid niet is. Soms komt daardoor de optelsom niet precies uit op 100%, maar op 99% of 101%.
- Bij een aantal vragen kon de respondent **meer dan één antwoord** aankruisen. Als dit het geval is, staat dit vermeld in de tabelkop. De optelsom van de percentages is dan doorgaans hoger dan 100%. Dit komt doordat de antwoorden zijn gepercenteerd op het aantal respondenten en niet op het aantal gegeven antwoorden.
- Als we rapporteren over een **gedeelte van de respondenten** (bijvoorbeeld de respondenten met een tuin) noemen we in de kop van de tabel het betreffende aantal.
- Door de omvang van het internetpanel en de weging geeft het onderzoek een representatief beeld van de inwoners van de gemeente. In de rapportage spreken we dan ook over **de inwoners**. Dit komt tevens de leesbaarheid ten goede. In enkele gevallen wordt gesproken over *de respondent*, bijvoorbeeld in de zin *de respondent is een aantal uitspraken voorgelegd*.
- Het internetpanel bestaat uit inwoners van **18 jaar en ouder**. Als we het hebben over 'de inwoners' gaat het over deze leeftijdsgroep.

1. Verantwoordelijke(n) klimaatadaptatie, verwachte gevolgen van klimaatverandering

Inleiding

In dit hoofdstuk komt aan de orde:

- Wie/welke instantie(s) inwoners verantwoordelijk achten voor het klimaatbestendig maken van de woonomgeving (klimaatadaptatie) in de gemeente.
- Welke gevolgen van klimaatverandering men in de (nabije) toekomst denkbaar acht.

Verantwoordelijke(n) voor klimaatbestendig maken woonomgeving

Wie is volgens u verantwoordelijk voor het klimaatbestendig maken van de woonomgeving in de gemeente? In 2024 is bij deze vraag de gemeente apart genoemd. Eerder was de antwoordmogelijkheid 'de overheid' (dus incl. de gemeente). Voor de vergelijking met de vorige keer is daarom een extra variabele 'overheid' aangemaakt. Deze bestaat uit de antwoorden 'de gemeente' en/of 'andere overheden'. Omdat er meerdere antwoorden mogelijk waren op deze vraag, kunnen de percentages namelijk niet bij elkaar worden opgeteld. Het antwoord 'de overheid' bestaat dus uit degenen die of de gemeente, of andere overheden, of beide hebben aangekruist.

84% vindt dat de gemeente (mede-) verantwoordelijk is voor klimaatbestendig maken van de woonomgeving in de gemeente

Volgens bijna alle inwoners (96%) is de overheid (mede-) verantwoordelijk voor het klimaatbestendig maken van de woonomgeving; de gemeente iets vaker (83%) dan andere overheden (79%). 11% vindt uitsluitend de gemeente verantwoordelijk en 10% vindt uitsluitend andere overheden verantwoordelijk (niet in tabel).

Figuur 1.1. Wie is volgens u verantwoordelijk voor het klimaatbestendig maken van de woonomgeving?
2024, naar leeftijdsgroep, %
meer dan één antwoord mogelijk

verantwoordelijke partij	18-29	30-49	50-64	65+	Totaal
de gemeente	86	84	84	80	83
andere overheden (zoals de provincie, de rijksoverheid, het waterschap)	78	81	78	77	79
de overheid ¹	95	97	97	95	96
het bedrijfsleven	29	35	36	32	34
particulieren (inwoners)	36	48	55	56	51
weet niet	4	2	1	3	2
Totaal	100	100	100	100	100

- ¹In 2024 is de categorie overheid opgesplitst in twee aparte. Voor vergelijking met eerdere peiljaren is op basis van deze twee een gecombineerde variabele aangemaakt. Omdat men meer dan een antwoord kon geven, kunnen de antwoorden niet worden opgeteld. Er is een nieuwe variabele berekend.
- donkergrijs is afwijkend

De helft (51%) vindt het (ook) de verantwoordelijkheid van de inwoners. Minder inwoners (34%) vinden het (ook) de verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven.

Jongeren tot 30 jaar vinden minder vaak dat particulieren (mede-)verantwoordelijk zijn: 36%.

Ontwikkeling

Het percentage dat vindt dat alleen de overheid (dus gemeente en/of overige overheden) verantwoordelijk is, is gestegen naar 44% (in 2020 37%) en weer op hetzelfde niveau als in 2016 (46%). Verder zijn er in vergelijking met 2020 geen verschuivingen geweest.

Figuur 1.2. Wie is volgens u verantwoordelijk voor het klimaatbestendig maken van de woonomgeving?
voormalige gemeente Purmerend, naar peiljaar, %
meer dan een antwoord mogelijk

verantwoordelijke partij	2016	2020	2024
de gemeente*	-	-	84
andere overheden*	-	-	78
de overheid (gemeente, provincie, rijksoverheid, waterschap e.d.)	94	97	96
het bedrijfsleven	42	49	34
particulieren (inwoners)	44	55	50
weet niet	3	2	2

**In 2024 is de categorie overheid opgesplitst in twee aparte. Voor vergelijking met eerdere peiljaren is op basis van deze twee een gecombineerde variabele aangemaakt. Omdat men meer dan een antwoord kon geven, kunnen de antwoorden niet worden opgeteld. Er is een nieuwe variabele berekend.*

Welke gevolgen verwacht men

Vooraf overlast door hevige regenval (66%) en gezondheidsklachten door hittestress (52%) verwacht

Aan het internetpanel zijn zeven mogelijke gevolgen van klimaatverandering voorgelegd. De vraag was: *In hoeverre denkt u dat de genoemde gevolgen in de gemeente Purmerend, nu of in de nabije toekomst, merkbaar zullen zijn?*

Van de genoemde gevolgen achten de inwoners het het meest (zeer) waarschijnlijk dat in de nabije toekomst in Purmerend merkbaar zal zijn: *lokaal wateroverlast door hevige regenval* (66%) en *toenemende gezondheidsklachten bij mensen en dieren door hogere temperaturen* (52%). In 2020 was dit hetzelfde. Wel is het percentage dat lokaal wateroverlast zeer waarschijnlijk acht, gestegen en het percentage dat gezondheidsklachten door hittestress verwacht, gedaald sinds 2020.

Een derde verwacht stroomuitval, sterk gestegen: +12 procentpunt

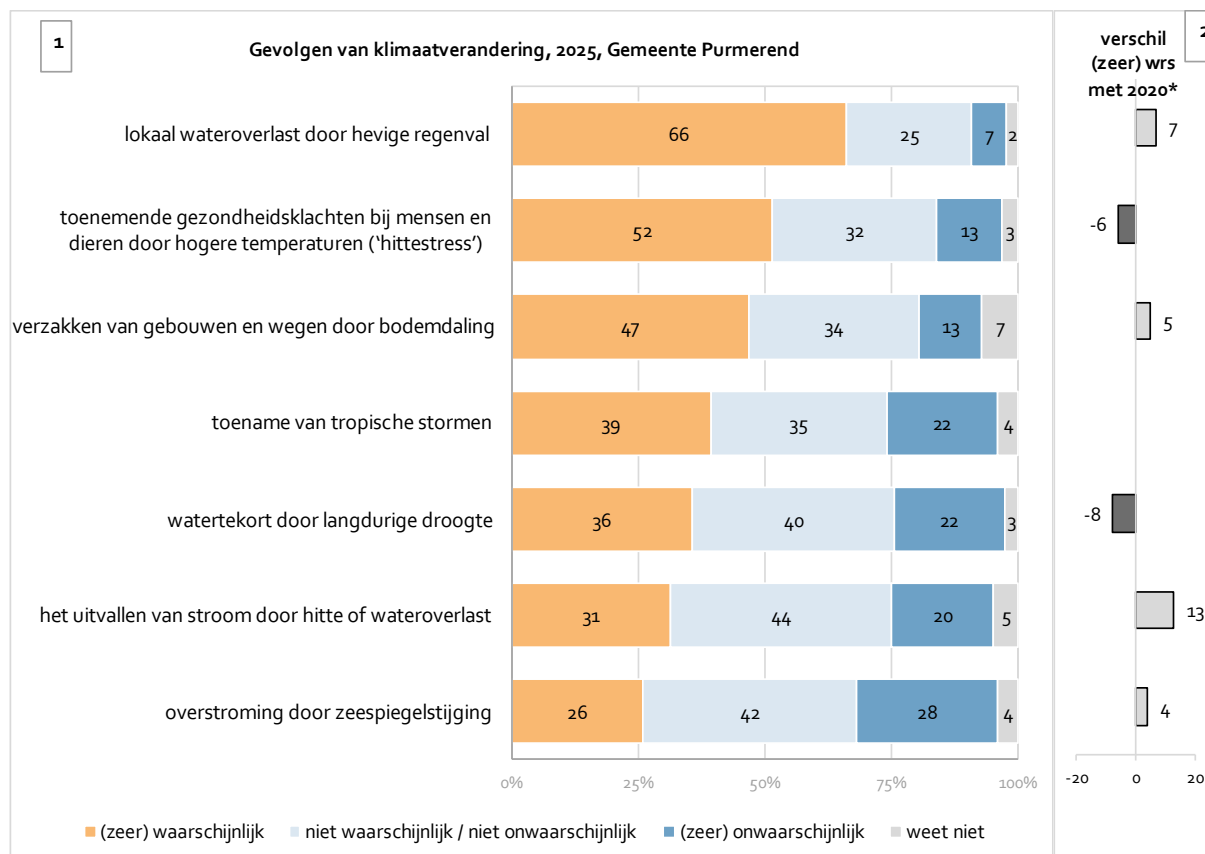
Het gevolg waarvan men nu veel vaker verwacht dat dit zal voorkomen, is *stroomuitval door hitte of wateroverlast*. Ongeveer een derde acht dit gevolg (zeer) waarschijnlijk; een stijging met 13 procentpunt sinds 2020.

Het minst waarschijnlijk acht men nu of in nabije toekomst *overstroming door zeespiegelstijging* (26%). Maar ook hier is dit percentage gestegen sinds 2020.

Verderop gaan we nader in op de veranderingen sinds 2020.

Figuur 1.3. In hoeverre denkt u dat de genoemde gevolgen in de gemeente Purmerend, nu of in de nabije toekomst, merkbaar zullen zijn? 2024 (1), % en stijging of daling van (zeer) waarschijnlijk sinds 2020 (2)

Grafiek 2: *stijging (positief getal, lichtgrijs) of daling (negatief getal, donkergrijs) van het percentage dat het betreffende effect (zeer) waarschijnlijk acht, in vergelijking met 2020. Alleen bekend voor de voormalige gemeente Purmerend. Zie voor meer informatie Figuur 1.5.

Leeftijd

18-29 jarigen verwachten drie gevolgen minder vaak: wateroverlast, stroomuitval en watertekort

De 18-29 jarigen en de 65-plussers vinden lokaal wateroverlast door hevige wateroverlast minder vaak (zeer) waarschijnlijk dan de twee middelste leeftijdsklassen; respectievelijk rond de 60% en rond de 70%.

De twee jongste leeftijdsgroepen vinden het uitvallen van stroom door hitte of wateroverlast wat minder (zeer) waarschijnlijk dan de twee oudste leeftijdsgroepen; respectievelijk rond de 25% en rond de 35%.

De 18-29 jarigen vinden watertekort door langdurige droogte minder vaak (zeer) waarschijnlijk dan de drie oudere leeftijdsgroepen; respectievelijk 28% en rond de 37%.

Figuur 1.4. % dat gevolgen (zeer) waarschijnlijk acht, naar leeftijd, gemeente Purmerend, 2024

*alleen de drie gevolgen waarbij een significant verschil naar leeftijd is
zelfde achtergrondkleur per rij is geen significant verschil*

gevolgen	18-29	30-49	50-64	65+
lokaal wateroverlast door hevige regenval	59	71	68	61
het uitvallen van stroom door hitte of wateroverlast	23	27	37	34
watertekort door langdurige droogte	28	38	37	35

Wijken

Er zijn nauwelijks verschillen tussen de wijken in de verwachte gevolgen van klimaatverandering. Alleen in Centrum is het percentage dat het verzakken van gebouwen (zeer) waarschijnlijk acht iets hoger: 57% (10 procentpunt meer dan gemiddeld).

Ontwikkeling

Gestegen van 19% naar 32%: uitvallen van stroom door hitte of wateroverlast

Vergeleken met 2020 is het percentage dat *het uitvallen van stroom door hitte of wateroverlast* verwacht, het sterkst gestegen: met 13 procentpunt; van 19% naar 32%.

De volgende percentages zijn ook gestegen, maar minder sterk: het percentage dat *lokaal wateroverlast door hevige regenval* verwacht (gestegen met 7 procentpunt naar 67%); *dat verzakking van gebouwen en wegen door bodemdaling* verwacht (gestegen met 5 procentpunt naar 47%) en het percentage dat *overstroming door zeespiegelstijging* verwacht (gestegen met 4 procentpunt naar 26%).

In twee gevallen is de verwachting gedaald: *toenemende gezondheidsklachten bij mensen en dieren door hogere temperaturen ('hittestress')* (gedaald met 6 procentpunt naar 53%) en *watertekort door langdurige droogte* (8 procentpunt gedaald naar 36%).

Figuur 1.5. In hoeverre denkt u dat de genoemde gevolgen in de gemeente Purmerend, nu of in de nabije toekomst, merkbaar zullen zijn?
voormalige gemeente Purmerend 2024 en 2020, % (zeer) waarschijnlijk en (zeer) onwaarschijnlijk, verschil* 2024 minus 2020 in procentpunten.

gesorteerd op grootte van het verschil in het % (zeer) waarschijnlijk

gevolgen	(zeer) waarschijnlijk			(zeer) onwaarschijnlijk		
	2020	2024	verschil 2024-2020	2020	2024	verschil 2024-2020
het uitvallen van stroom door hitte of wateroverlast	19	32	13	29	20	-9
lokaal wateroverlast door hevige regenval	60	67	7	9	7	-3
verzakken van gebouwen en wegen door bodemdaling	42	47	5	13	12	-1
overstroming door zeespiegelstijging	22	26	4	32	28	-4
toename van tropische stormen	38	40	-	24	22	-
toenemende gezondheidsklachten bij mensen en dieren door hogere temperaturen ('hittestress')	59	53	-6	9	12	4
watertekort door langdurige droogte	44	36	-8	19	22	3

**stijging of daling van het percentage dat het betreffende effect (zeer) waarschijnlijk acht, in vergelijking met 2020. Alleen bekend voor de voormalige gemeente Purmerend.*

legenda kolom verschil

lichtgrijze staven stijging; donkergrijze staven daling

2. Ervaren problemen

Inleiding

In dit hoofdstuk komt aan de orde:

- welke problemen in verband met klimaatverandering men heeft ervaren

In 2024 is voor de eerste keer gevraagd welke problemen die samenhangen met klimaatverandering men zelf ervaart. Er is gevraagd naar de volgende 6 problemen: watertekort, gezondheidsklachten door hogere temperaturen, schade aan wegen/gebouwen door bodemdaling, langdurige droogte, verhoogde energiekosten door hitte en wateroverlast door hevige regenval. Omdat ervaren gevolgen waarschijnlijk sterk samenhangen met locatie, is in dit hoofdstuk meteen een vergelijking tussen de wijken gemaakt en niet afzonderlijk zoals in de andere hoofdstukken. Ook worden aan het slot van dit hoofdstuk de ervaren problemen naast de verwachte gevolgen uit hoofdstuk 1 gelegd.

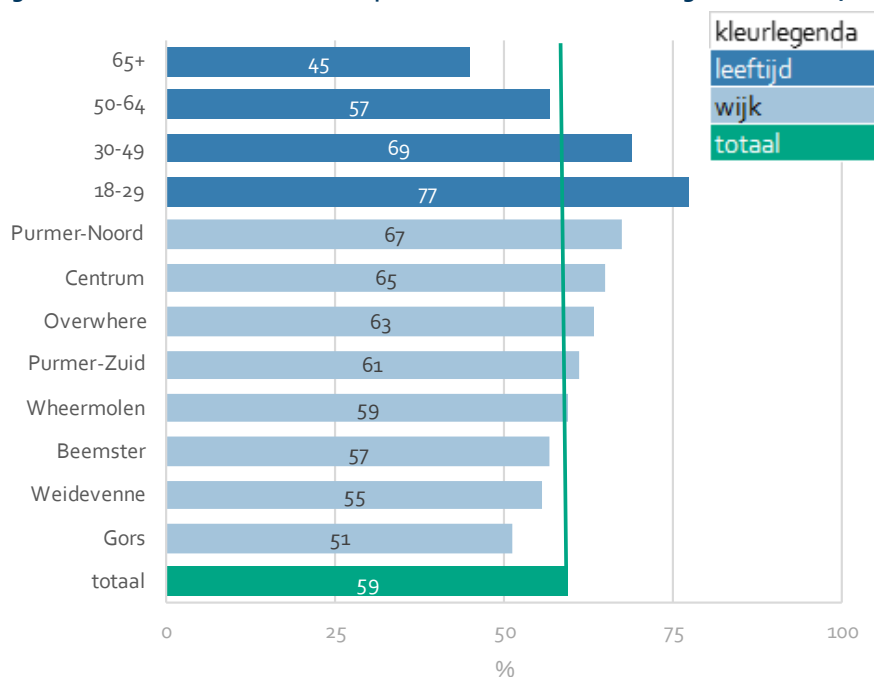
Ervaren problemen klimaatverandering

59% heeft 1 of meer problemen ervaren, hoe jonger, hoe meer

59% van de inwoners geeft aan problemen op het gebied van klimaatverandering te hebben ervaren, in Gors is dit percentage lager: 51%. In Purmer-Noord en Centrum is het percentage het hoogst (respectievelijk 67% en 65%).

Hoe jonger men is, hoe meer men problemen heeft ervaren: van de 18-29 jarigen ervoer 77% 1 of meer problemen; van de 65 plussers 45%.

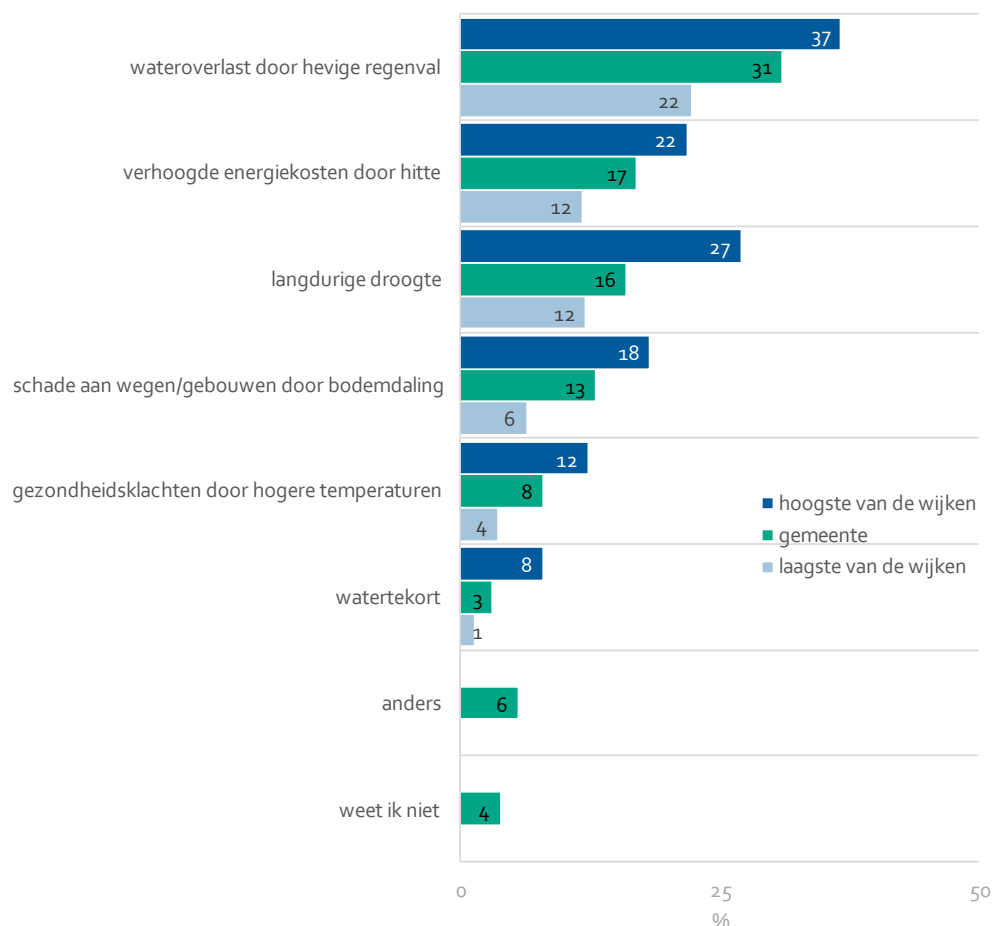
Figuur 2.1. % inwoners dat 1 of meer problemen klimaatverandering heeft ervaren, 2024, naar leeftijd en wijk

Meest ervaren: wateroverlast door hevige regenval 31%

Wateroverlast door hevige regenval wordt het meest genoemd: door 31% . Tussen de wijken loopt dit uiteen van 22% tot 37%. *Verhoogde energiekosten door hitte* en *langdurige droogte* staan op de gedeelde tweede plaats (respectievelijk 17% en 16%). Op de derde plaats staat *schade aan wegen/gebouwen door bodemdaling* (13%). *Gezondheidsklachten door hogere temperaturen* wordt door 8% genoemd en *watertekort* door 3%. 6% noemt iets anders en 4% weet het niet.

Figuur 2.2. Ervaren problemen klimaatverandering, gemeente totaal en hoogste en laagste percentage als we kijken naar de wijken, 2024, %

Wijken

Bij alle ervaren problemen is een significant verschil naar wijk. Dat betekent dat een aantal wijken verschilt van een aantal andere. Soms geldt dit maar voor 1 wijk, zoals bij watertekort in Weidevenne. Hier ervaart 8% dit; in de overige wijken is dit 1%-3%.

Hoewel *watertekort* het minst van de genoemde problemen wordt ervaren (3%), is het verschil tussen de wijken hier het grootst.

Figuur 2.3. Ervaren problemen klimaatverandering, naar wijk, 2024, %
aflopend gesorteerd op relatieve grootte van het verschil

ervaren probleem	Centrum	Over-where	Wheer-molen	Gors	Purmer-Noord	Purmer-Zuid	Weide-venne	Beemster
ervaart 1 of meer problemen	65	63	59	51	67	61	55	57
watertekort	3	2	2	1	2	2	8	3
gezondheidsklachten door hogere temperaturen	7	12	9	8	10	7	7	4
langdurige droogte	15	13	15	12	17	15	15	27
schade aan wegen/gebouwen door verhoogde energiekosten door hitte	18	17	14	6	9	13	15	15
wateroverlast door hevige regenval	16	15	16	14	22	18	19	12
	37	36	28	25	36	36	22	32

toelichting: per rij geldt een kleurverloop waarbij donkeroranje de hoogste waarde is en wit de laagste

Weidevenne: veel watertekort (8%) en weinig wateroverlast (22%)

- Het grootste verschil tussen de wijken zien we bij *watertekort*. Dit is vooral ervaren in Weidevenne (8%). In Weidevenne komt daarnaast *wateroverlast* relatief weinig voor (22%).
- *Gezondheidsklachten door hogere temperaturen* komt relatief veel voor in Overwhere (12%) en relatief weinig in de Beemster (4%).

Beemster: veel last van langdurige droogte (27%)

- *Langdurige droogte* heeft men met name in de Beemster ervaren (27%). Dit is het enige gebied dat significant afwijkt.
- *Schade aan wegen/gebouwen door bodemdaling* is het minst ervaren in Gors (6%). De andere verschillen tussen de wijken zijn niet significant.
- *Verhoogde energiekosten door hitte* is het meest ervaren in Purmer-Noord (22%) en het minst in de Beemster (12%).
- *Wateroverlast door hevige regenval* komt relatief veel voor in Centrum, Overwhere, Purmer-Noord en Purmer-Zuid (37-36%). In Weidevenne komt dit het minst voor (22%).

Leeftijd

77% van de 18-29 jarigen ervaart problemen, versus 45% van de 65-plussers

Hoe ouder men is, hoe minder men de genoemde problemen ervaart. Onder de jongste groep ervaart 77% een of meer problemen, bij de oudste groep is dit 45%. Maar de jongste groep zegt ook vaker het niet te weten (9%).

Figuur 2.4. Ervaren gevolgen klimaatverandering, naar leeftijdsgroep, 2024, %

Gesorteerd op relatieve omvang van het verschil

	18-29	30-49	50-64	65+	totaal
ervaart 1 of meer problemen	77	69	57	45	59
watertekort	8	4	3	2	3
verhoogde energiekosten door hitte	36	21	14	8	17
schade aan wegen/gebouwen door bodemdaling	14	19	13	6	13
langdurige droogte	15	19	19	10	16
wateroverlast door hevige regenval	38	39	27	21	31
gezondheidsklachten door hogere temperaturen*	10	9	8	7	8
weet ik niet	9	3	3	4	4

Toelichting: Per rij/probleem geldt een kleurverloop waarbij donkeroranje de hoogste waarde is en wit de laagste.

**Verskil niet significant*

Het ervaren van gezondheidsproblemen door hogere temperaturen verschilt niet naar leeftijd

Bij bijna alle ervaren problemen zijn er verschillen tussen de leeftijdscategorieën. Alleen juist bij *gezondheidsklachten door hogere temperaturen* waar je zou verwachten dat ouderen hier meer last van hebben, is er geen verschil. Wel is er een klein verschil tussen de wijken, zie vorige paragraaf.

Watertekort en verhoogde energiekosten door hitte zijn meer ervaren door 18-29 jarigen

8% van de 18-29 jarigen ervoer *watertekort* versus 3% van het totaal. En 36% van hen ervoer *verhoogde energiekosten door hitte* versus 17% van het totaal. Dit laatste is het enige gevolg dat duidelijk daalt met de leeftijd: bij de 30-49 jarigen is dit 21%, bij de 50-64 jarigen 14% en bij de 65-plussers 8%.

Langdurige droogte is meer ervaren door 30-64 jarigen

Langdurige droogte is meer ervaren door 30-64 jarigen: beide groepen 19%, versus 16% totaal.

Wateroverlast meest ervaren door 18-49 jarigen

Wateroverlast door hevige regenval wordt genoemd door 38% van de 18-29 jarigen en 39% van de 30-49 jarigen, meer dan 10 procentpunt verschil met de twee oudste leeftijdsgroepen. Het totaal is 31%.

Vergelijking ervaren en verwachte problemen

Tot slot van dit hoofdstuk vergelijken we de verwachte gevolgen uit het vorige hoofdstuk met de ervaren problemen uit dit hoofdstuk. De onderwerpen die hetzelfde zijn of bij elkaar horen, zijn bij elkaar gezet. De verwachte gevolgen en de ervaren problemen zijn vaak wat anders geformuleerd of gesplitst. Daarom is het niet mogelijk ze precies 1 op 1 te vergelijken.

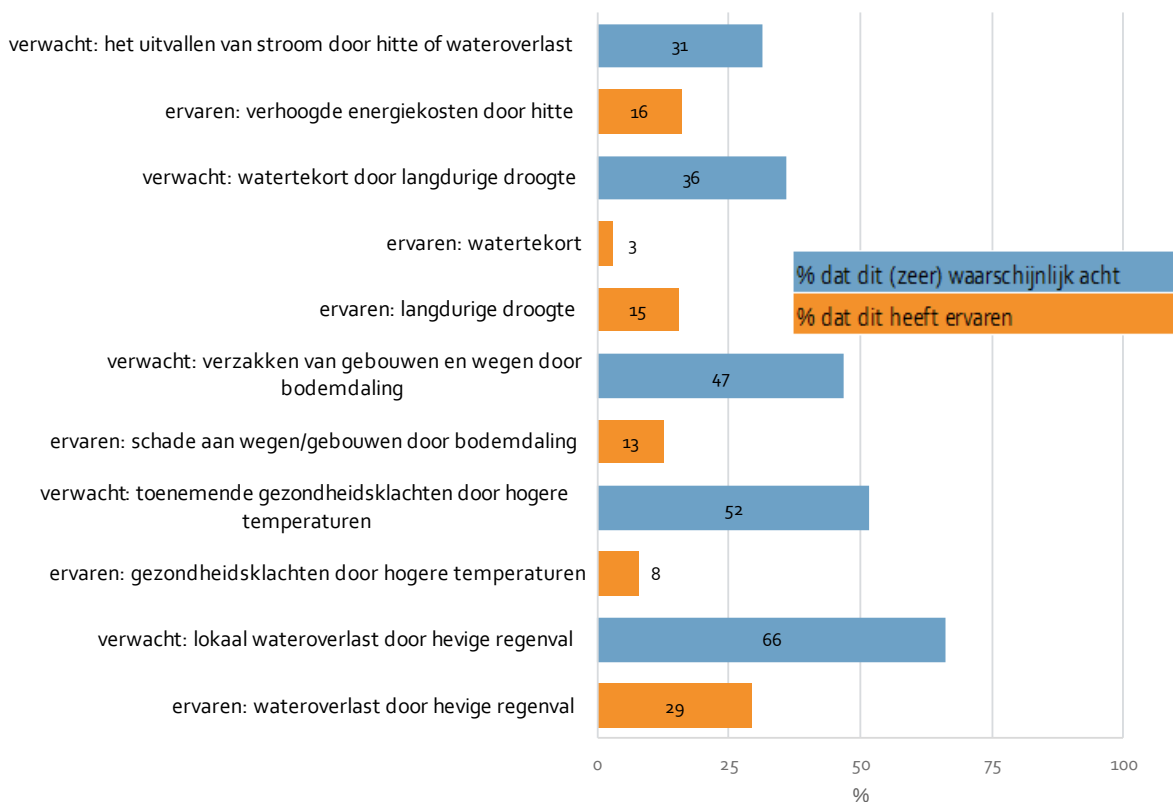
Meest verwacht en ervaren: wateroverlast

Zowel bij de verwachte als bij de ervaren gevolgen is *wateroverlast door hevige regenval* het meest genoemd: 66% vindt dit (zeer) waarschijnlijk en 29% heeft dit ervaren.

Gezondheidsproblemen door hogere temperaturen: meer verwacht dan (zelf) ervaren.

Op de tweede plaats bij de verwachte gevolgen staat *toenemende gezondheidsklachten door hogere temperaturen* (52% vindt dit (zeer) waarschijnlijk). 8% heeft *gezondheidsklachten door hogere temperaturen* ervaren; van de genoemde ervaren problemen staat dit op de vijfde plaats.

Figuur 2.5. Klimaatverandering: Gevolgen die men verwacht en problemen die men heeft ervaren; %, 2024
Gelijk(end)e onderwerpen gegroepeerd.

Verzakking van gebouwen door bodemdaling door 47% verwacht; 13% heeft dit ervaren

Verzakking van gebouwen door bodemdaling wordt door 47% (zeer) waarschijnlijk geacht. 13% heeft *schade door bodemdaling* ervaren.

De volgende onderwerpen zijn niet 1 op een vergelijkbaar:

- *Watertekort door langdurige droogte* acht 36% (zeer) waarschijnlijk. 15% heeft *langdurige droogte* ervaren en 3% heeft *watertekort* ervaren.
- Het *uitvallen van stroom door hitte of wateroverlast* acht 31% (zeer) waarschijnlijk. 16% heeft *verhoogde energiekosten door hitte* ervaren.

3. Uitspraken over klimaatadaptatie

Inleiding

In dit hoofdstuk komt aan de orde:

- in hoeverre men het eens is met 7 uitspraken over klimaatadaptatie

Twee uitspraken waren ontkennend (negatief) geformuleerd, de rest bevestigend (positief). In dit hoofdstuk beginnen we met twee figuren, een volledige en een samenvattende.

Twee figuren

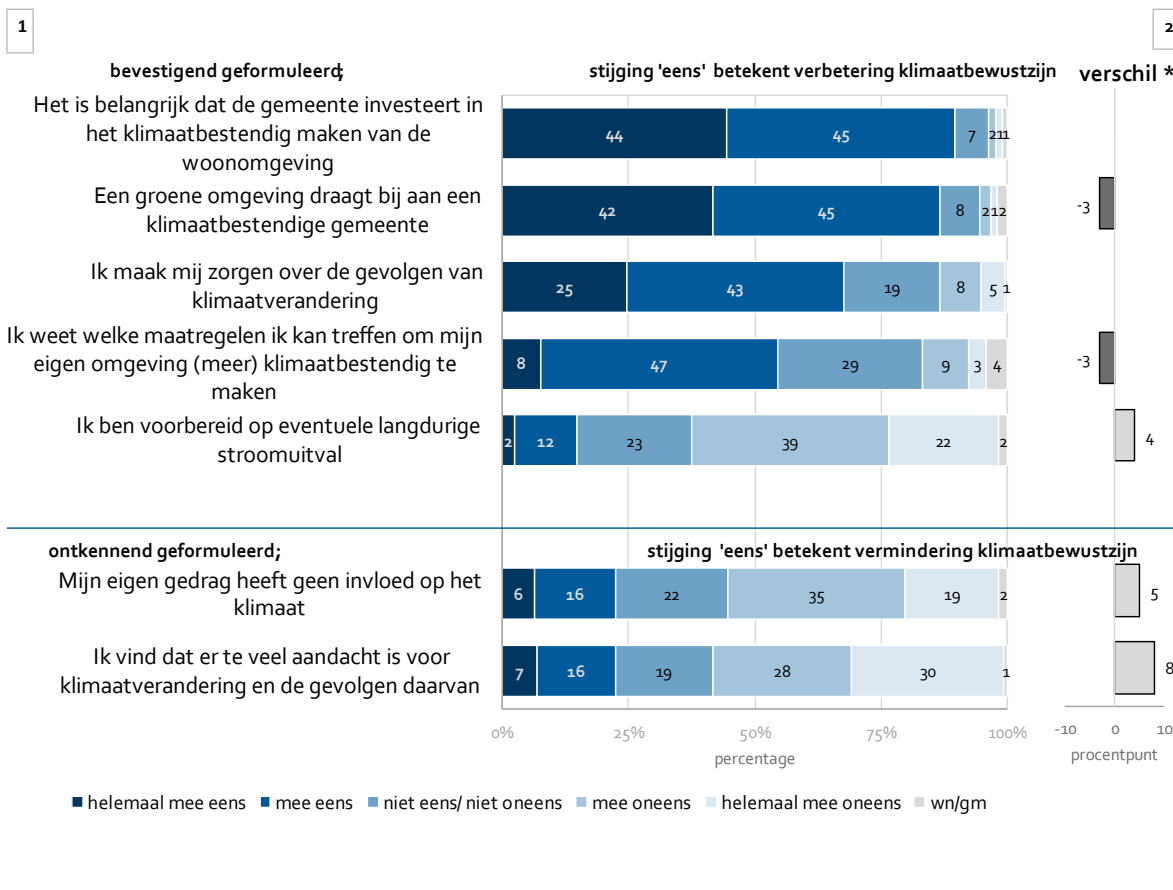
Toelichting op Figuur 3.1. en Figuur 3.2

De 7 uitspraken en de uitkomsten zijn te zien in Figuur 3.1. In deze figuur is alvast een vergelijking op hoofdlijnen met 2020 toegevoegd: het percentage helemaal eens en eens. Deze vergelijking is alleen mogelijk voor de voormalige gemeente Purmerend. In de paragraaf Ontwikkeling gaan we verder in op de vergelijking met 2020.

In Figuur 3.2 wordt een selectie van de antwoorden gepresenteerd, zodat snel te zien is welke uitspraken bevestigend worden beantwoord (% helemaal eens en eens) en welke ontkennend (percentage oneens en helemaal oneens). Bij de twee negatief geformuleerde uitspraken is de kleurlegenda omgedraaid zodat te zien is welk percentage meer klimaatbewust (blauw) of minder klimaatbewust is (oranje).

Figuur 3.1. 1: In hoeverre is men het (helemaal) eens met 7 uitspraken over klimaatbestendige woonomgeving ; 2024 (1), %, 2: verschil met 2020*

*Bij grafiek (2) * stijging (positief getal, lichtgrijs) of daling (negatief getal, donker grijs) van het percentage dat het (helemaal) eens is met de betreffende uitspraak, in vergelijking met 2020. Alleen bekend voor de voormalige gemeente Purmerend. Zie voor meer informatie Figuur 3.5*

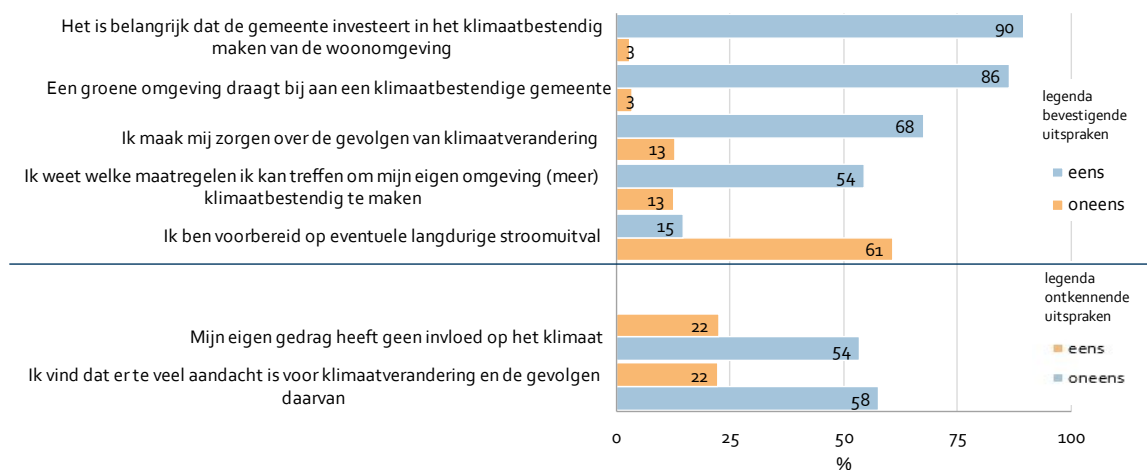

Figuur 3.2. In hoeverre is men het eens met 7 uitspraken over klimaatadaptatie; 2024,

selectie vorige grafiek: alleen de percentages (helemaal) eens en (helemaal) oneens;

ontkennende uitspraken: kleurlegenda omgedraaid.

kleurlegenda: blauw meer klimaatbewust, oranje minder klimaatbewust

Uitkomsten uitspraken over klimaatadaptatie

7 op de 10 maken zich zorgen over gevolgen klimaatverandering

Vrijwel iedereen vindt het belangrijk dat de gemeente investeert in het klimaatbestendig maken van de woonomgeving. Ook vindt vrijwel iedereen dat een groene omgeving bijdraagt aan een klimaatbestendige gemeente. Net als in 2020 maken 7 op de 10 inwoners zich zorgen over de gevolgen van klimaatverandering.

Ruim de helft weet welke maatregelen men kan nemen

Ruim de helft weet welke maatregelen men kan treffen om de eigen omgeving (meer) klimaatbestendig te maken: 8% helemaal eens en 47% eens.

14% is voorbereid op langdurige stroomuitval; wel iets gestegen sinds 2020

Slechts een gering percentage (14%) is voorbereid op langdurige stroomuitval. Wel is dit percentage met 4 procentpunten gestegen sinds 2020. Zie voor meer informatie de paragraaf ontwikkeling.

58% vindt het terecht dat er aandacht is voor klimaatverandering en de gevolgen ervan

6 op de 10 (58%) zijn het (helemaal) oneens met de uitspraak *Ik vind dat er te veel aandacht is voor klimaatverandering en de gevolgen daarvan*. Zij vinden het dus terecht dat er aandacht voor is. 22% is het (helemaal) eens met deze uitspraak: zij vinden dus dat er te veel aandacht is voor klimaatverandering en de gevolgen daarvan. Eveneens 22% vindt dat het eigen gedrag geen invloed heeft op het klimaat. In beide gevallen is dit een hoger percentage dan in 2020.

Leeftijd

Bij 6 van de 7 uitspraken is er een verschil naar leeftijd:

- 65-plussers maken zich iets meer zorgen over de gevolgen van klimaatverandering (71% versus 65-68%).
- 50-64 jarigen zijn iets beter op de hoogte van de maatregelen die men kan treffen om de eigen woonomgeving klimaatbestendig te maken.
- 18-49 jarigen zijn iets minder goed voorbereid op stroomuitval dan de twee oudste leeftijdsgroepen (11-13% versus 17-16%).
- De oudste groep vindt iets vaker dan de jongste groep dat een groene omgeving bijdraagt aan klimaatbestendigheid (88% respectievelijk. 84%).
- De jongste en de oudste groep zijn het vaker eens met de uitspraak *Mijn eigen gedrag heeft geen invloed op het klimaat* (24-29% versus 18-21%).
- Daarentegen vinden de twee middelste leeftijdsgroepen vaker dat er te veel aandacht is voor klimaatverandering (23-24% versus 19-21%).

Figuur 3.3. Uitspraken over klimaatbestendige woonomgeving, % (helemaal) mee eens, naar leeftijd, 2024
alleen de uitspraken waar een significant¹ verschil naar leeftijd is

uitspraken	18-29	30-49	50-64	65+
positief geformuleerd				
Ik maak mij zorgen over de gevolgen van klimaatverandering.	67	68	65	71
Ik weet welke maatregelen ik kan treffen om mijn eigen omgeving (meer) klimaatbestendig te maken.	52	54	57	53
Ik ben voorbereid op eventuele langdurige stroomuitval.	11	13	17	16
Een groene omgeving draagt bij aan een klimaatbestendige gemeente. ²	84	85	88	88
negatief geformuleerd				
Mijn eigen gedrag heeft geen invloed op het klimaat.	24	18	21	29
Ik vind dat er te veel aandacht is voor klimaatverandering en de gevolgen daarvan.	19	23	24	21

legenda en toelichting

- zelfde achtergrondkleur per rij (wit of lichtgrijs) is geen significant verschil
- ¹Of er een verschil is, is bekeken aan de hand van een score waarin alle mogelijke antwoorden zijn meegenomen. Vanwege de ruimte in de tabel is er gekozen alleen het percentage (helemaal) mee eens weer te geven. Daarom lijken de verschillen soms klein. Het kan dan bijvoorbeeld zijn dat er een relatief hoog percentage het juist niet eens is met de uitspraak. Dit komt wel in de score tot uitdrukking, maar niet in het percentage (helemaal) eens.
- ²Bij deze uitspraak is er alleen verschil tussen de vette getallen; dus alleen tussen de jongste en de oudste groep

Wijken

Bij 4 uitspraken zijn er verschillen tussen (sommige) wijken.

In Wheermolen is 19% voorbereid op langdurige stroomuitval

In Wheermolen is men het best voorbereid op stroomuitval (19% (helemaal) eens). In Wheermolen vinden inwoners het vaakst dat hun eigen gedrag geen invloed heeft op het klimaat (27% eens). Ook vinden de inwoners van Wheermolen het vaakst dat er te veel aandacht is voor klimaatverandering (27% eens). Dit geldt ook voor de inwoners van Purmer-Noord (26% eens).

In Centrum vindt men het vaakst dat een groene omgeving bijdraagt aan klimaatbestendigheid (89% (helemaal) eens). In Weidevenne vinden minder inwoners dit (82% (helemaal) eens).

Figuur 3.4. Uitspraken over klimaatbestendige woonomgeving, % (helemaal) mee eens, naar wijk
alleen de uitspraken waar een significant² verschil naar wijk is
per rij: grijs zijn de wijken die per uitspraak van meerdere wijken verschillen.*

	Centrum	Overwhere	Wheermolen	Gors	Purmer-Noord	Purmer-Zuid	Weidevenne	Beemster
positief geformuleerd								
Ik ben voorbereid op eventuele langdurige stroomuitval.	16	17	19	12	18	11	11	18
Een groene omgeving draagt bij aan een klimaatbestendige gemeente.	89	88	88	88	84	88	82	91
negatief geformuleerd								
Mijn eigen gedrag heeft geen invloed op het klimaat.	19	25	27	22	23	24	21	18
Ik vind dat er te veel aandacht is voor klimaatverandering en de gevolgen daarvan.	17	24	27	25	26	19	20	20

² zie voetnoot Figuur 3.3

Ontwikkeling

Meer inwoners voorbereid op langdurige stroomuitval

In vergelijking met 2020 (alleen voormalige gemeente Purmerend) zijn nu iets meer inwoners voorbereid op eventuele langdurige stroomuitval (van 10% eens naar 14% eens).

Iets minder klimaatbewustheid dan in 2020

Met de uitspraken over maatregelen en over de groene omgeving zijn in 2024 iets minder inwoners het eens, beide -3 procentpunt.

Met de negatief geformuleerde uitspraken zijn in 2024 iets meer inwoners het eens. Het percentage dat vindt dat er teveel aandacht is voor klimaatverandering, is gestegen met 8 procentpunt; van 15% naar 23%. Het percentage dat vindt dat het eigen gedrag geen invloed heeft op het klimaat is met 5 procentpunt gestegen; van 18% naar 23%.

Figuur 3.5. Mate waarin men het eens is met uitspraken over klimaatbestendige woonomgeving, %, peiljaar en procentpunt (verschil percentages per peiljaar)

voormalige gemeente Purmerend 2024 en 2020

alleen de uitspraken waar een significant verschil is (berekend op een score waar de hele vraag meetelt, zie voetnoot 2 Figuur 3.3)

uitspraken	(helemaal) mee eens			(helemaal) niet mee eens		
	2020	2024	verschil	2020	2024	verschil
positief geformuleerd						
Ik ben voorbereid op eventuele langdurige stroomuitval.	10	14	4	67	61	-6
Ik weet welke maatregelen ik kan treffen om mijn eigen omgeving (meer) klimaatbestendig te maken.	56	54	-3	11	13	2
Een groene omgeving draagt bij aan een klimaatbestendige gemeente.	89	86	-3	2	4	1
negatief geformuleerd						
Ik vind dat er te veel aandacht is voor klimaatverandering en de gevolgen daarvan.	15	23	8	64	58	-7
Mijn eigen gedrag heeft geen invloed op het klimaat.	18	23	5	60	53	-8

% (helemaal) mee eens en (helemaal) mee oneens
verschil: % 2024 minus % 2020 in procentpunten

legenda kolom verschil

lichtgrijze staven stijging; donkergrijze staven daling

4. Maatregelen tuin en woning

Inleiding

Afhankelijk van de woonsituatie kan men bepaalde maatregelen nemen om de woning en de directe omgeving meer klimaatbestendig te maken.

In dit hoofdstuk gaan we in op:

- maatregelen voor de tuin bij de woning en welk percentage van de tuin is bestraat
- maatregelen voor de woning

De tuin bij de woning; gedeelte dat bestraat is

83% van de inwoners heeft een tuin; van de tuinen is 30% meer dan de helft bestraat

Van de inwoners hebben vier op de vijf (83%) een woning met een tuin.

Aan de inwoners met een tuin bij de woning is gevraagd welk deel van de tuin bestraat is met stenen of tegels. Dit was een voorgecodeerde vraag met 5 antwoordcategorieën; van minder dan 25% tot ongeveer 100%. Zie Figuur 4.1.

Bij 16% is de tuin minder dan 25% bestraat, bij 20% ongeveer 25%. Een derde heeft een tuin die voor ongeveer de helft is bestraat (34%). Bij 23% is de tuin ongeveer 75% bestraat en bij 8% (vrijwel) geheel.

Figuur 4.1. Percentage inwoners dat een tuin bij de woning heeft en welk percentage van de tuin is bestraat, naar wijk en totaal, 2024

Tuinbezitters: 83% van de respondenten; aantal=1692

	percentage van de tuin dat is bestraat					meer dan de helft bestraat
	minder dan 25%	ongeveer 25%	ongeveer 50%	ongeveer 75%	ongeveer 100%	
Centrum	16	24	31	22	7	29
Overwhere	17	22	38	18	5	23
Wheermolen	21	20	39	15	4	20
Gors	17	18	35	22	8	30
Purmer-Noord	11	18	36	24	11	35
Purmer-Zuid	12	22	33	26	6	32
Weidevenne	8	11	33	34	14	48
Beemster	34	27	26	12	1	13
Totaal	16	20	34	23	8	30

Tuinen in Weidevenne het meest verhard: 48% voor meer dan de helft

Bij 30% van de tuinen is de tuin voor meer dan de helft bestraat. Dit is verreweg het meest zo in Weidevenne waar dit geldt voor bijna de helft (48%) van de tuinen. Daarnaast zijn er ook in Purmer-Noord (35%) en Purmer-Zuid (32%) relatief veel tuinen waarvoor dit geldt. In de Beemster is slechts 13% van de tuinen voor meer dan de helft bestraat.

De mate van verharding van de tuin heeft ongetwijfeld (ook) te maken met de omvang ervan. Dit was echter geen vraag in het onderzoek.

Eigendomsverhouding woning

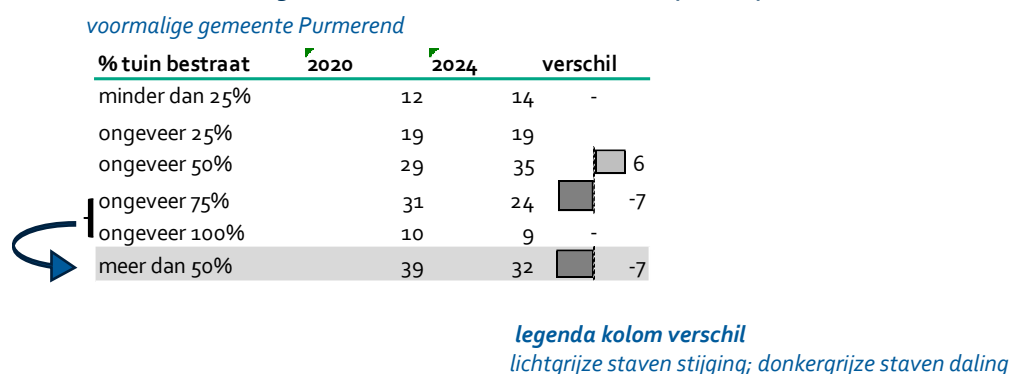
Tussen tuinen bij huur- of koopwoningen is geen verschil in de mate van verharding ervan.

Ontwikkeling

Aandeel tuinen dat meer dan 50% is bestraat, is afgenomen met 7 procentpunt

Om te weten of het de mate waarin tuinen zijn bestraat is afgenomen, kijken we naar de voormalige gemeente Purmerend. De mate van bestrating van tuinen is sinds 2020 licht afgenomen: het aandeel dat ongeveer 75% is bestraat, is afgenomen ten gunste van het aandeel dat 50% is bestraat. Het verschil is ongeveer 6 procentpunt. Het aandeel dat meer dan 50% is bestraat, is met 7 procentpunt gedaald; van 39% in 2020 naar 32% in 2024.

Figuur 4.2. Mate van bestrating van tuinen, 2020-2024, %, verschil in procentpunten

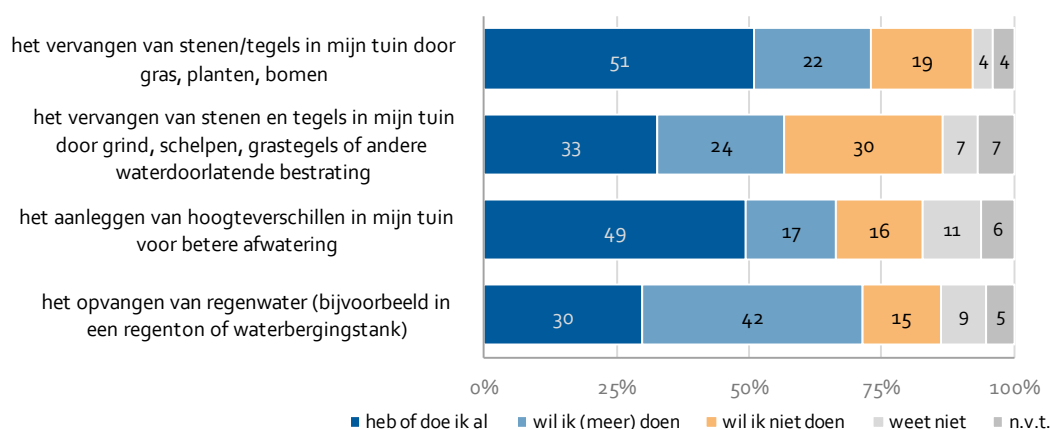
Maatregelen voor de tuin

73% heeft stenen in de tuin vervangen door groen, of wil dit doen

Aan de tuinbezitters zijn 4 maatregelen voorgesteld om de eigen omgeving meer klimaatbestendig te maken, met de vraag of ze daartoe bereid zijn.

Figuur 4.3. Bereidheid van tuinbezitters om maatregelen te nemen voor een (meer) klimaatbestendige omgeving, %, 2024

tuinbezitters: 83% van de respondenten; aantal=1692

Het vervangen van stenen en tegels in mijn tuin door gras, planten, bomen doet 51% al (of heeft dit al gedaan). 22% wil dit (meer) gaan doen. 19% wil dit niet. Deze manier van tegels vervangen is iets populairder dan de volgende manier.

Het vervangen van stenen en tegels in mijn tuin door grind, schelpen, grastegels of andere waterdoorlatende bestrating. Dit doet 33% al, 24% wil dit (meer) gaan doen, samen 57%. Een relatief groot deel (30%) wil dit niet doen.

66% heeft al hoogteverschillen voor betere afwatering of wil dit (meer) doen

Het aanleggen van hoogteverschillen in mijn tuin voor betere afwatering is door veel tuinbezitters al gedaan (49%). 17% wil dit (meer) doen. En 16% wil dit niet doen.

71% vangt regenwater op of wil dit gaan doen

Het opvangen van regenwater (bijvoorbeeld in een regenton of waterbergingsstank) doet 30% al. Een groot percentage is hiertoe bereid (42%). 15% wil dit niet.

Inwoners met meer bestrate tuin zijn minder bereid tot maatregelen

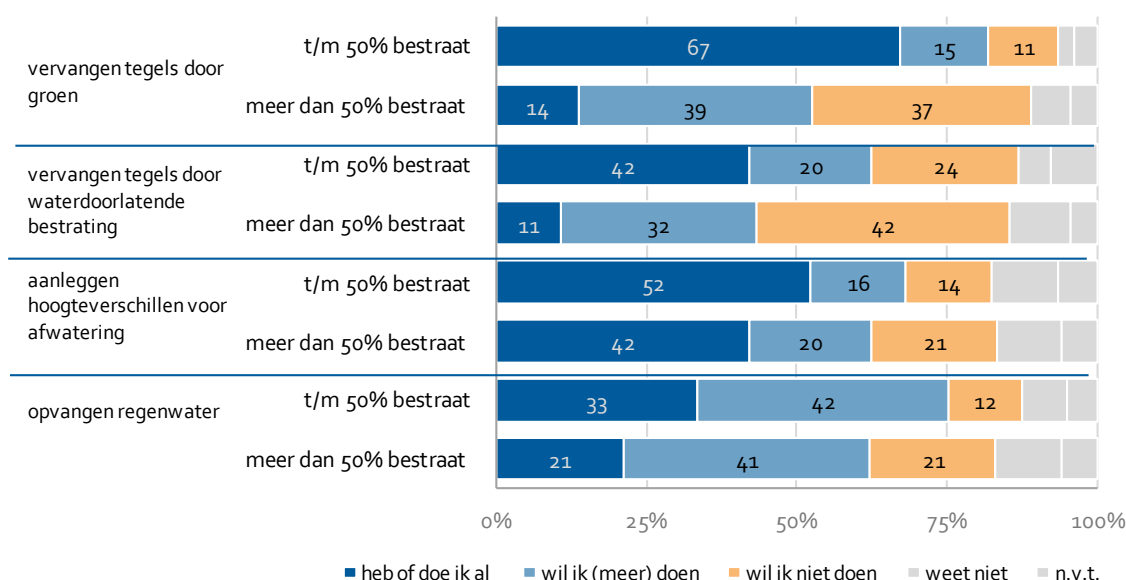
De antwoorden verschillen naar de mate waarin de tuin bestraat is.

Alle vier de maatregelen om tuinen meer klimaatbestendig te maken, hebben meer draagvlak onder tuinbezitters die al een relatief weinig bestrate tuin hebben. Het minste verschil is er bij het aanleggen van hoogteverschillen voor een betere afwatering.

Van de tuinbezitters met een relatief bestrate tuin wil 39% tegels door groen vervangen; maar een vrijwel even groot percentage wil dit niet. En 32% van hen wil waterdoorlatende bestrating aanbrengen, terwijl 42% dit niet wil. Het meest bereid zijn zij om regenwater op te vangen: 41% van hen terwijl 21% dit niet wil.

Figuur 4.4. Het treffen van maatregelen in de tuin naar mate van bestrating ervan, in twee categorieën: relatief weinig bestraat (tot en met 50%) en relatief veel bestraat (meer dan 50%)*, 2024

Tuinbezitters: 83% van de respondenten; aantal=1692

**Op pagina 39 is een uitgebreidere versie van deze figuur opgenomen*

Eigendomsverhouding woning

Er is geen verschil in mate van bestrating van de tuin tussen bewoners van huurwoningen en bewoners van koopwoningen.

Ontwikkeling

Een hoger aandeel heeft stenen in de tuin vervangen door groen of waterdoorlatende verharding

Het percentage dat stenen/tegels in de tuin heeft vervangen door groen en/of door waterdoorlatende verharding is gestegen; vervangen door groen met 7 procentpunt naar 49% en vervangen door waterdoorlatende verharding met 4 procentpunt naar 30%.

Figuur 4-5. Maatregelen die men kan doen om de tuin klimaatbestendiger te maken, peiljaar, %, alleen de significant verschillen, voormalige gemeente Purmerend

maatregelen	peiljaar	heb of doe ik al	wil ik (meer) doen	wil ik niet doen	weet niet/ n.v.t.	totaal
het vervangen van stenen/tegels in mijn tuin door gras, planten, bomen	2024	49	23	20	9	100
	2020	42	24	25	8	100
het vervangen van stenen en tegels in mijn tuin door grind, schelpen, grastegels of andere waterdoorlatende bestrating	2024	30	25	31	17	100
	2020	26	26	31	14	100
		gestegen				
		gedaald				

Maatregelen aan de woning

Vervolgens is gevraagd welke van 3 genoemde maatregelen aan de woning men wil treffen:

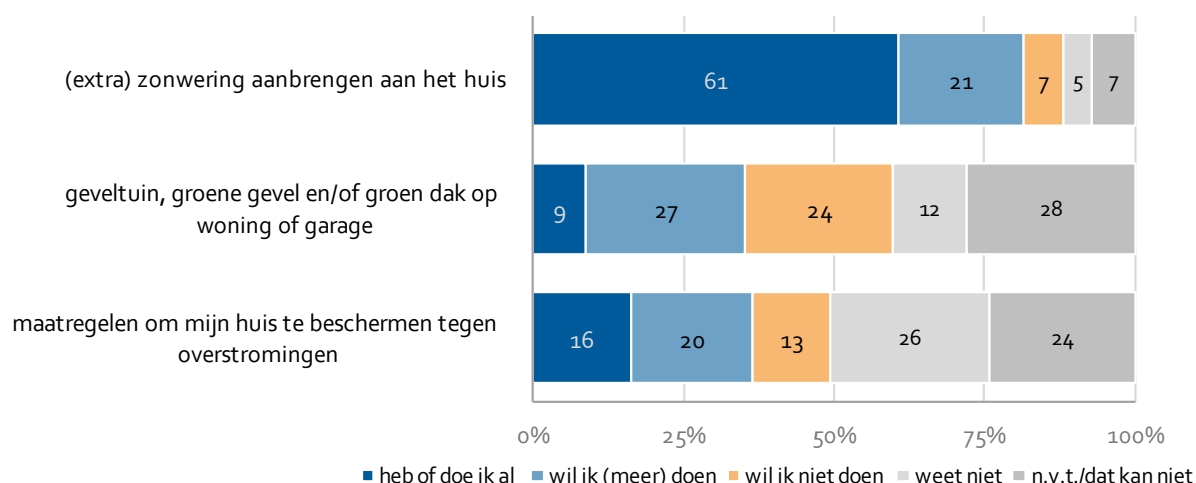
- (extra) zonwering aanbrengen aan het huis,
- geveltuin, groene gevel en/of groen dak op woning of garage,
- maatregelen om het huis te beschermen tegen overstromingen.

De antwoorden kunnen vergeleken worden met 2020.

81% heeft of wil (extra) zonwering; beide andere maatregelen heeft of wil ongeveer een derde

- De maatregel die inwoners het meest hebben (genomen) is het aanbrengen van (extra) zonwering: 61% heeft dit al en 21% wil dit (meer) doen. Bewoners van meergezinswoningen zeggen veel vaker dat dit niet kan: 27% van hen versus 3% van de bewoners van eengezinswoningen. Ditzelfde geldt voor bewoners van huurwoningen: 23% versus 4% van bewoners van koopwoningen.
- 9% heeft een geveltuin, groene gevel en/of groen dak en 27% wil dit (meer) doen. Een relatief hoog percentage (24%) zegt dat dit niet kan. Dit zijn meestal bewoners van meergezinswoningen: 77% versus 18% van bewoners van eengezinswoningen. Of bewoners van huurwoningen: 61% versus 20% van de koopwoningen.
- 16% heeft al maatregelen genomen om het huis tegen overstromingen te beschermen en 20% wil dit doen. Een relatief hoog percentage (24%) zegt dat dit niet kan. Dit zijn meestal bewoners van meergezinswoningen: 77% versus 13% van de bewoners van eengezinswoningen. Of bewoners van huurwoningen: 58% versus 16% van de bewoners van koopwoningen.

Figuur 4.6. Bereidheid tot nemen van genoemde maatregelen om woning klimaatbestendig te maken, %, 2024

Ontwikkeling

Percentage met geveltuin, groene gevel of groen dak gestegen van 4% naar 9%

Sinds 2020 is er iets meer draagvlak voor maatregelen aan de woning:

- het aandeel dat al zonwering heeft, is gestegen van 55% naar 61%, terwijl het aandeel dat dit niet wil doen en het aandeel dat het niet weet, beide iets zijn gedaald;
- het aandeel dat een geveltuin, groene gevel of groen dak heeft, is gestegen van 4% naar 9%;
- het aandeel dat maatregelen wil nemen tegen overstromingen is gestegen van 17% naar 21% en het aandeel dat dit niet wil, is gedaald van 15% naar 12%.

Figuur 4.7. Bereidheid tot nemen van genoemde maatregelen om woning klimaatbestendig te maken, %, peiljaar

*voormalige gemeente Purmerend
grijs is significant*

maatregelen woning		heb of doe ik al	wil ik (meer) doen	wil ik niet doen	weet niet	n.v.t./dat kan niet	Totaal
(extra) zonwering aanbrengen aan het huis	2020	55	22	8	7	8	100
	2024	61	21	6	5	7	100
geveltuin, groene gevel en/of groen dak op woning of garage	2020	4	25	26	14	31	100
	2024	9	26	24	13	29	100
maatregelen om mijn huis te beschermen tegen overstromingen (zoals drempels tegen wateroverlast)	2020	16	17	15	28	24	100
	2024	15	21	12	27	25	100

5. Investerings gemeente, informatiebehoefte en tips

Inleiding

In dit hoofdstuk komt aan de orde:

- Hoe belangrijk men het vindt dat de gemeente investeert in het klimaatbestendig maken van de woonomgeving.
- Open vraag : welke informatie men wenst op het gebied van het klimaatbestendig maken van de woonomgeving
- Open vraag: tips voor de gemeente om inwoners (meer) te betrekken bij het klimaatbestendig maken van de woonomgeving

Investerings door gemeente

In 2024 is als nieuwe vraag opgenomen: *Het is belangrijk dat de gemeente investeert in het klimaatbestendig maken van de woonomgeving*. Dit is gedaan omdat deze (directe) vraag vergelijkbaar is met ander onderzoek. Min of meer dezelfde vraag is als uitspraak opgenomen: *Het is belangrijk dat de gemeente investeert in het klimaatbestendig maken van de woonomgeving*, zie hoofdstuk 3. Deze uitspraak is gehandhaafd vanwege de mogelijkheid om in de tijd te vergelijken. In dit hoofdstuk vergelijken we de uitkomsten van beide vragen.

89% vindt het belangrijk dat de gemeente investeert in klimaatbestendig maken van de woonomgeving

Vrijwel iedereen (89%) vindt het (zeer) belangrijk dat de gemeente investeert in het klimaatbestendig maken van de woonomgeving. De helft vindt het zelfs zeer belangrijk.

De beantwoording van deze uitspraak is vrijwel gelijk aan die van de directe vraag naar het belang, alleen antwoordt men op de uitspraak iets minder uitgesproken: helemaal mee eens wordt gezegd door 44% (tegen 51% zeer belangrijk).

Er is geen verschil naar leeftijd of wijk in de beantwoording van deze twee vragen.

Figuur 5.1. Belang investeringen in klimaatbestendig maken van de woonomgeving door de gemeente, vergelijking vraag en uitspraak, 2024, %

vraag		uitspraak	
<i>Hoe belangrijk vindt u het dat de gemeente investeert in klimaatbestendig maken van de woonomgeving?</i>		<i>Het is belangrijk dat de gemeente investeert in het klimaatbestendig maken van de woonomgeving.</i>	
zeer belangrijk	51	helemaal mee eens	44
belangrijk	38	mee eens	45
deels belangrijk/ deels onbelangrijk	8	niet eens/ niet oneens	7
onbelangrijk	1	mee oneens	2
zeer onbelangrijk	1	helemaal mee oneens	1
weet niet	1	weet niet/ geen mening	1
totaal	100	totaal	100

Ontwikkeling

De vraag was nieuw in 2024 dus deze kan niet worden vergeleken. Om te kunnen vergelijken, was de uitspraak hierover ook opgenomen in dit onderzoek. De beantwoording daarvan is niet veranderd sinds 2020 (zie hoofdstuk 3).

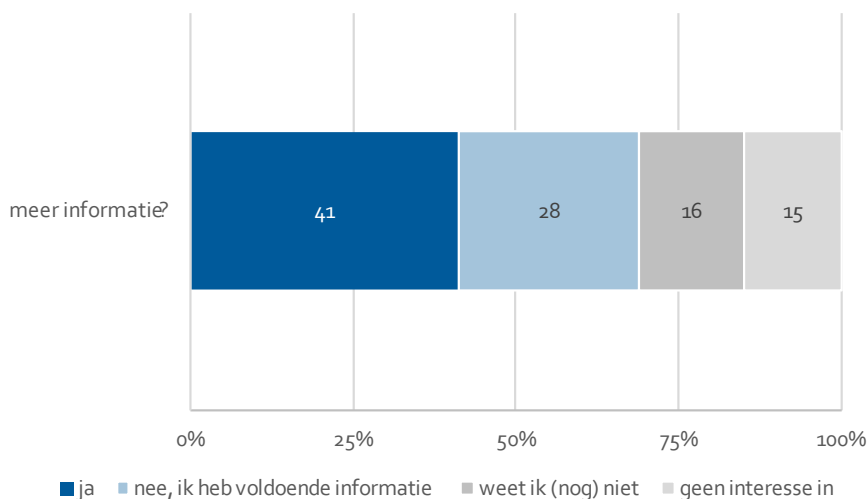
Open vragen

28% heeft voldoende informatie, 41% wil meer informatie; 15% heeft hier geen interesse in

In 2024 is voor het eerst gevraagd: *Zou u meer informatie willen hebben over wat er allemaal mogelijk is op het gebied van het klimaatbestendig maken van uw woonomgeving? En hoe u dit kunt aanpakken?*

41% wil meer informatie over het klimaatbestendig maken van de woonomgeving. 28% heeft voldoende informatie; 16% weet het nog niet en 15% heeft hier geen interesse in.

Figuur 5.2. Wil men meer informatie over klimaatbestendig maken woonomgeving, 2024, %

Leeftijd en wijk

Er is nauwelijks verschil naar leeftijdsgroep of wijk in de beantwoording van deze vraag.

Woning: eigendomsvorm, type en aanwezigheid tuin

Wel is er verschil naar eigendomsvorm van de woning: bewoners van koopwoningen hebben meer behoefte aan informatie (43%) dan huurders (31%). En bewoners van eengezinswoningen hebben meer behoefte eraan (42%) dan bewoners van meergezinswoningen (32%). Hetzelfde geldt voor inwoners met een tuin bij de woning: 42% van hen wil meer informatie versus 33% van inwoners zonder tuin.

Antwoorden informatiebehoefte, in vogelvlucht

Van de 893 respondenten die invulden dat ze meer informatie willen, heeft 58% (495 respondenten) een antwoord ingevuld, bijvoorbeeld waarover zij informatie willen. Maar soms ook tips voor andere mensen, zoals jongeren. Of tips om 1 loket te openen voor dit soort vragen.

Een eerste blik op de antwoorden leert dat alle onderwerpen uit de enquête worden genoemd. Hieronder geven we een aantal voorbeelden van antwoorden, per onderwerp dat relatief veel voorkomt. In veel antwoorden worden meerdere dingen genoemd.

1. Het meest genoemd zijn antwoorden rondom **water**: wateroverlast beperken en waterberging, regenton etc.
 - *"Wateroverlast... drempels bouwen??? Zou ik graag willen weten hoe dit zal uitzien voor ons huis achter een dijk!!! Stroom, opslaan... hoe?"*
 - *"Niet voor mezelf, maar voor (jonge) mensen die een hele groene tuin vervangen door tegels. Ze ervan bewust maken hoe slecht dat is voor de afwatering. Ook dat het aanbrengen van groen (planten, struiken, bomen) temperatuurverlagend is, goed voor de vogels en voor de biodiversiteit."*
 - *"Versterken van de dijk. Ik woon aan de dijk. Aanpakken van dit punt in Park de Dwarsgouw. Bijvoorbeeld een waterplein waar verkoeling gezocht kan worden, groen daar extra aanleggen en behouden. Een mogelijkheid om water kwijt te kunnen bij (dreigende) overstroming."*
2. Ook het onderwerp **vergroening** wordt veel genoemd, met name van **daken**.
 - *"Ideeën voor tuinontwerp (voor als ik in de toekomst een huis met een tuin vind) die helpen wateroverlast tot een minimum te beperken. Welk soort beplanting het meest effectief is om klimaatverandering tegen te werken. Gemeente-brede initiatieven waar we als inwoner vrijwillig aan mee kunnen helpen."*
 - *"Groene daken, drempels tegen wateroverlast, mogelijkheden voor regenwateropvang, mogelijkheden tot subsidie bij vergroening."*
3. Het derde onderwerp dat vaak wordt genoemd is **stroomuitval**.
 - *"Langdurige stroomuitval en hoe kunnen we dit voorkomen. Hoe kun je op voorbereiden op stroomuitval dan alleen kaarsen en lucifers."*
 - *"Wat moet je in huis hebben (noodpakket) indien langdurige stroomuitval. Ik mag mijn huurwoning niet aanpassen."*
4. Vaak wordt gevraagd naar **subsidiemogelijkheden**, of wordt gerefereerd aan de (hoge) kosten.
 - *"Verduurzaming is erg duur en het is soms erg onduidelijk waar je wel of niet subsidies voor kunt krijgen we betalen erg veel belasting dan zou je ook vd gemeente verwachten dat ze het beste met de bewoners voor hebben vooralsnog lijkt dit niet zo en dat is teleurstellend."*
 - *"Vooral hoe subsidie ervoor krijgen nou precies werkt. Voor mij m.b.t. isoleren en (nieuwe) kunststof kozijnen laten aanleggen."*

5. Sommige respondenten noemen **alles**

- *"Alle info m.b.t. oorzaken en effecten klimaatverandering. Wat kan ik doen, wat doet gemeente, waar kan ik hulp of subsidie voor krijgen, waar kan ik met vragen, ideeën en plannen terecht. Eén loket met alle expertise. (En een voorbeeldfunctie van de gemeente, dus geen gemeente die meer bomen weghaalt dan plant, Beusebos toch zou gaan volbouwen, enzovoorts)."*

27% heeft tips of ideeën voor de gemeente

De laatste vraag was: *Heeft u ideeën/tips voor de gemeente over hoe zij bewoners beter kan betrekken bij het klimaatbestendig maken van de woonomgeving?*

27% heeft tips of ideeën.

De antwoorden zijn over het algemeen zeer uitgebreid. Gemiddeld bevat een antwoord ongeveer 30 woorden. Het langste antwoord bevat meer dan 4000 woorden (!).

Alle tips worden aan de opdrachtgever verstrekt om hier verder mee aan de slag te gaan.

Hieronder geven we net als bij de vorige vraag een paar letterlijke voorbeelden van antwoorden.

- *"Ieder huis, zou verplicht één of meerdere bomen moeten hebben, verboden heel hun tuin te betegelen, groene hagen aanbieden i.p.v. hekwerk, méér ruimte voor bomen in de buurt, dode bomen vervangen, i.p.v. verwijderen. Al die jaren dat ik hier woon, zie ik minder vogels, minder insecten, hittestress in de stad moet aangepakt worden. De gemeente doet wel zijn best, en er zijn ook burens en anderen die wél hun best doen. Maar....het moet beter."*
- *"Verplicht mensen om hun tuin grotendeels groen te maken en verbied te veel tegels in de tuin!
Houd informatieavonden over hoe aanleg van tuin met weinig tegels, stimuleer groene daken en groene afscheidingen d.m.v. subsidie!"*
- *"Persoonlijk informeren op basis van woning.
Geen zonnepanelen aanwezig -> daarover informeren
Weinig groen in tuin -> daarover informeren
Etc.
Subsidies promoten.
Duurzaamheidscoach inzetten (als deze er nog niet is? Niet van gehoord) en deze mensen persoonlijk laten aanspreken + ondersteunen bij het nemen van maatregelen.
Bijvoorbeeld door samenwerking met bedrijven, actietarieven."*
- *"In het geval van een appartementencomplex (huur en/of koop), de vve benaderen. Met hun in gesprek gaan zodat tijdens de eerstvolgende vve-vergadering de leiding concrete handvaten of middelen kan aanreiken die de bewoners meteen kunnen gebruiken.
En voor individuele (koop/huur) woningen toch subsidie geven voor het onttegelen en vergroenen van de voor- en achtertuin bijvoorbeeld. Met de inflatie en leegprijzen van tegenwoordig zullen mensen niet als laatste maar zeker niet als eerste denken aan klimaatmaatregelen ben ik bang."*

- *"Woningeigenaren wijzen op subsidiemogelijkheden voor aanleggen groene daken en vergroenen tuin.
Wellicht nieuwe inwoners en/of kopers van woningen, naast welkom heten in Purmerend, direct informeren over en de mogelijkheden die zij zelf hebben om, meteen, meer groen aan te brengen rondom het huis. Zodra woningen verkocht zijn, gaan nieuwe bewoners vaak renoveren. Ik zie dan vaak dat achtertuinen volledig betegeld worden (zgn). Hier moeten we echte vanaf! Het water kan niet weg en zorgt ook voor overlast bij burens."*

6. Bijlage

Figuur 6.1. Het treffen van maatregelen in de tuin naar mate van bestrating van de tuin, in 5 categorieën en in twee categorieën, %, 2024

weet niet/n.v.t. niet opgenomen in dit overzicht

